4 Αυγούστου 2015

Δεν μιλά το στόμα αλλά προσεύχεται η καρδιά

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη



Φωτο:anthiteacherwoman.blogspot.com

(Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου)

1. Ο Φαραώ στρατοπέδευσε πί-σω τους με πολλά άρματα και ιππι-κό. Και μόλις είδαν τα στρατεύματα οι Ισραηλίτες φοβήθηκαν. Ήρθαν λοιπόν στην ακρογιαλιά και είπε ο Θεός στο Μωυσή: «Γιατί μου φωνά-ζεις;». Αλλά ο Μωυσής δεν έλεγε τίποτε. Ο Θεός όμως, που γνώριζε τις ενδόμυχες σκέψεις και την καρ-διά του Μωυσή, είναι σαν να του έλεγε: Είμαι Θεός και δεν ακούω μόνον εκείνα που λες με το στόμα, αλλά γνωρίζω και όσα έχεις στην καρδιά σου, για να μάθεις ότι η αξία της προσευχής δεν συνίσταται στη δυνατή φωνή, αλλά στη διάθε-ση. «Γιατί μου φωνάζεις;». Γιατί τα χείλη του δεν μιλούσαν βέβαια, αλλά η καρδιά του φώναζε. Ο Θεός δηλαδή ζητά προσευχή που προέρ-χεται από αγαθή διάθεση και όχι δυνατή κραυγή. «Γιατί μου φωνά-ζεις;». Άπλωσε το ραβδί, που κρα-τάς στο χέρι σου, πάνω από το νερό της θάλασσας και πέρασε συ και όλοι οι Ισραηλίτες.
2. «Πόσο θαυμαστό είναι το όνο-μά Σου». Γιατί, διά του ονόματος Αυτού

καταλύθηκε ο θάνατος, δέ-θηκαν οι δαίμονες, άνοιξε ο ουρα-νός, άνοιξαν διάπλατα οι πόρτες του παραδείσου, εστάλη το Άγιο Πνεύ-μα, οι δούλοι έγιναν ελεύθεροι, οι εχθροί, οι γιοι, οι ξένοι έγιναν κλη-ρονόμοι, οι άνθρωποι άγγελοι. Γιατί λέω άγγελοι; Ο Θεός έγινε άνθρω-πος και ο άνθρωπος Θεός· ο ουρα-νός δέχτηκε τη γήινη φύση, η γη δέχτηκε Αυτόν που κάθεται επάνω στα Χερουβείμ μαζί με το αγγελικό στράτευμα. Το μεσότοιχο γκρεμί-στηκε, ο φραγμός καταλύθηκε, τα διαιρεμένα ενώθηκαν, το σκοτάδι σβήστηκε, το φως έλαμψε, ο θάνα-τος κατατροπώθηκε.

3. Δεν υπάρχει εμπόδιο να προ-σεύχεσαι καρδιακά, ακόμη κι' όταν περπατάς, και να έχεις το νου σου στον ουρανό... «Και καθετί που κά-νετε,... όλα να τα κάνετε στο όνομα του Κυρίου Ιησού και για τη δόξα Του»... Σε κάθε περίπτωση πρώτα να προσεύχεσαι σ' Αυτόν και μετά να καταγίνεσαι με τις υποθέσεις σου...Όταν επικαλείσαι το όνομα του Θεού, όλα εξελίσσονται ευνοϊ-κά...Όλα να τα κάνεις στο όνομα του Κυρίου και όλα τα αιτήματά σου θα ευοδωθούν...Τίποτε δεν εί-ναι ίσο με το όνομα του Χριστού...«Το όνομά σου», λέει το Άσμα των Ασμάτων, «είναι σαν το μύρο, που χύνεται και ευωδιάζει». Εκείνος που προφέρει αυτό το όνομα, γεμί-ζει αμέσως από ευωδία. Αν πεις, στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγ. Πνεύματος με πίστη, τα φέρνεις όλα εις πέρας... Έτσι, όταν επιστρατεύεις το όνομα του Κυρίου εναντίον των ασθενειών είναι φοβε-ρό. Αν ψέλνεις με πίστη το γλυκό αυτό άσμα, μπορείς να απομακρύνεις και αρρώστιες και δαίμονες... Με την επικράτηση του ονόματος του Χριστού η οικουμένη επέστρεψε στην αληθινή πίστη, η τυραννική εξουσία της αμαρτίας καταργήθηκε, ο διάβολος απατήθηκε, οι ουρανοί που ήταν κλειστοί για τον άνθρωπο άνοιξαν και εμείς αναγεννηθήκαμε.
4. Αν αγρυπνούμε, η Χάρη του Αγίου Πνεύματος μας κάνει ναούς του Θεού, με αποτέλεσμα να υπάρ-χει από παντού για εμάς ευκολία...Οπουδήποτε κι' αν βρίσκεσαι, έχεις μαζί σου το θυσιαστήριο,...όντας συ ο ίδιος και ιερέας και θυσιαστήριο και το προς θυσίαν θύμα. Γιατί, ό-που κι' αν βρίσκεσαι, μπορείς να στήσεις το βωμό, δείχνοντας μόνον άγρυπνη προαίρεση, και δεν σε εμποδίζει καθόλου ο τόπος, ούτε ο καιρός, αλλά κι' αν δεν κλίνεις τα γόνατα, κι' αν δεν υψώσεις τα χέρια σου στον ουρανό, δείξεις όμως μό-νον θερμή ψυχή και διάνοια, ολο-κλήρωσες την προσευχή σου. Είναι δυνατόν και γυναίκα που γνέθει με τη ρόκα και υφαίνει, να ανυψωθεί στον ουρανό με τη διάνοια και να επικαλεσθεί με θερμότητα το Θεό· είναι δυνατόν και άνθρωπος που βρίσκεται στην αγορά και περπατά μόνος του, να κάνει μακρές προσευ-χές· και άλλος που κάθεται στο εργαστήριο και ράβει δέρματα, να ανυψώνει την ψυχή του προς τον Κύ-ριο. Είναι δυνατόν και υπηρέτης, και αυτός, που αγοράζει, και εκείνος που ανεβαίνει και κατεβαίνει, και ο μάγειρας, όταν δεν

μπορεί να έρθει στην Εκκλησία, να κάνει μακρά και θερμή προσευχή. Δεν ντρέ-πεται τον τόπο ο Θεός· ένα μόνον ζητά· θερμή διάνοια και ψυχή που να σωφρονεί.

4.Καί πώς είναι δυνατόν, θα ισχυρισθεί κανείς, άνθρωπος κοσμι-κός, προσηλωμένος στο δικαστήριο, να προσεύχεται τρεις ώρες την ημέρα και να τρέχει στην Εκκλησία; Εί-ναι δυνατόν και πάρα πολύ εύκολο· γιατί, αν δεν είναι δυνατόν να τρέξει στην Εκκλησία, μπορεί να προσεύ-χεσαι μένοντας εκεί μπροστά στην πόρτα και προσηλωμένος στο δικα-στήριο. Γιατί δεν χρειάζεται (σ' αυτή την περίπτωση) τόσο φωνή, όσο μυ-αλό, ούτε έκταση των χεριών, αλλά συγκεντρωμένη ψυχή, ούτε σχήμα (στάση), αλλά φρόνημα προσευχομένου ανθρώπου. Γιατί και η Άννα εισακούστηκε από το Θεό, όχι επειδή φώναζε ωραία και δυ-νατά, αλλ' επειδή φώναζε δυνατά μέσα από την καρδιά της. Γιατί, όπως λέει η Γραφή: «Η φωνή της δεν ακουγόταν, αλλ' ο Θεός την εισάκουσε». Αυτό και πολλοί άλλοι πολλές φορές έκαναν, και ενώ από μέσα ο άρχο-ντας φώναζε δυνατά, απειλούσε, χτυπιόταν, έκανε σαν τρελλός, αυτοί μένοντας μπροστά στην πόρτα με κλειστό το στόμα και λέγοντας λίγα λόγια προσευχής με το νου τους, μπαίνοντας τον μετέβαλαν και τον καταπράυναν, και από άγριο τον έ-καναν ήμερο· και δεν εμποδίστηκαν καθόλου να προσευχηθούν ούτε από τον τόπο, ούτε από το χρόνο, ούτε από τη σιωπή. Αυτό λοιπόν κάνε και συ· στέναξε πικρά, αναλογίσου τα αμαρτήματά σου, σήκωσε τα μάτια σου στον ουρανό, πες με το νου σου: «Ελέησέ με, Θεέ μου», και έχει ολο-κληρωθεί η προσευχή σου. Γιατί εκείνος που είπε: «Ελέησέ με», έδειξε τη μετάνοιά του... Εκείνος που είπε: «Ελέησέ με», έλαβε συγχώρηση των παραπτωμάτων του,... κληρονόμησε τη Βασιλεία των ουρανών.

5.Έτσι (νοερά) προσευχόταν και ο Μωυσής· γι' αυτό, ενώ δεν έλε-γε τίποτε, του είπε ο Θεός: «Γιατί κραυγάζεις προς εμένα;». Οι άνθρω-ποι δηλαδή ακούνε μόνον αυτή τη φωνή, που ακούεται, ο Θεός όμως πριν από αυτή ακούει εκείνους που κραυγάζουν μέσα από την καρδιά τους. Άρα είναι δυνατόν και εκείνοι που δεν κραυγάζουν να εισα-κούονται και εκείνοι που βαδίζουν στο δρόμο να προσεύχονται νοερά με πολλή προσοχή και, όταν βρίσκονται με φίλους και όταν κάνουν οτιδήποτε να επικαλούνται το Θεό με δυνατή κραυγή, εννοώ την εσω-τερική και καρδιακή, και να μην την φανερώνουν σε κανένα από τους παρόντες. Αυτό δηλαδή ακριβώς που έκανε και εκείνη η γυναίκα (η Άννα). «Η φωνή της δεν ακουόταν», λέει η Γραφή», και όμως «ο Θεός δέχθηκε την προσευχή της». Τέτοια, δηλαδή θερμή, ήταν η σιωπηλή κραυγή που έβγαινε μέσα από την καρδιά της.

6.«Συγκρατούσε το στόμα της (η Άννα)· τα χείλη της κινούνταν, αλ-λά η φωνή της δεν ακουόταν»... Σφραγίστηκε λοιπόν το στόμα και η φωνή της, δεν εμποδίστηκε όμως το θάρρος και η παρρησία της, αλλά από μέσα η καρδιά της κραύγαζε

περισσότερο. Γιατί αυτό προ παντός είναι προσευχή, όταν οι ικεσίες και οι κραυγές αναπέμπονται μέσα στην καρδιά. Αυτό προ παντός είναι το γνώρισμα της βασανισμένης ψυχής, να μην εκφράζει την προσευχή με τον τόνο της φωνής, αλλά με την προθυμία του νου και της ψυχής.

(1.ΕΠΕ 8^{A}, 152, 2. ΕΠΕ 5,386, 3. ΕΠΕ 22, 270-274, 4. ΕΠΕ 8^{A}, 108-110, 5. ΕΠΕ 8^{A}, 106-108, 6. ΕΠΕ 8^{A}, 48)